

Nr 33.

Av herr **Ekerot**, om medgivande att vid 1915 års utgång icke förbrukat belopp av anslaget till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket under år 1916 disponeras för enahanda ändamål m. m.

Allt sedan år 1901 har riksdagen årligen anvisat medel å extra stat till åtgärder för främjande av det mindre jordbruket inom vårt land. För år 1914 och 1915 har sålunda anvisats ett årligt belopp av 270,000 kronor. Åtgärderna hava avsett premiering av mindre jordbruk, premielån till understödjande av förbättringsarbeten vid mindre jordbruk, premiering av nyodlingar, studieresor för män och kvinnor vid det mindre jordbruket, anordnande av undervisningskurser för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor, understöd åt vissa medlemmar i kontrollföreningar, bildningsanslag till nya kontrollföreningar samt understöd av undervisningsanstalter, som icke på grund av gällande bestämmelser kunna erhålla statsunderstöd i annan form.

Med anledning av det nuvarande världsläget har Kungl. Maj:t meddelat lantbruksstyrelsen och vederbörande hushållningssällskap, att statsanslag under år 1915 icke kommer att utgå till premiering av mindre jordbruk (jämte premielån), premiering av mindre odlingsföretag samt studieresor. Denna åtgärd har tillgripits i besparingssyfte och kan från denna synpunkt försvaras, då man tillika torde kunna utgå ifrån, att dessa åtgärder torde kunna utan några större svårigheter inställas under ett år.

I årets statsverksproposition äskas emellertid icke något anslag för ifrågavarande ändamål för år 1916. Kungl. Maj:t, som beräknar att av anslaget för innevarande år, 270,000 kronor, skall åtgå c:a 120,000 kronor, anhåller endast om riksdagens medgivande att för år 1916 använda det beräknade överskottet, 150,000 kronor. Vid bifall till denna framställning kommer den åtgärd, som för innevarande år ansetts böra tillgripas, att sträcka sina verkningar även till år 1916 och följaktligen kommer premieringar och studieresor att inställas icke blott ett utan minst två år.

Det är alldeles påtagligt, att det ekonomiska läget manar till försiktighet vid beviljande av anslag. Det torde emellertid kunna ifrågasättas, huruvida det är nödvändigt att inställa dessa åtgärder för det mindre jordbrukets främjande under tvenne år. Om man tager till utgångspunkt statsrådets och chefens för finansdepartementet i statsverkspropositionen gjorda uttalande, att vi kunna utgå ifrån att mera normala förhållanden torde komma att inträda under mitten av innevarande år, så torde på detta område normala förhållanden böra inträda under år 1916, allrahelst anslagen för här avsedda ändamål icke utgå förrän under påföljande år, d. v. s. i början av år 1917.

Det synes icke vara nödvändigt att ingå på frågan, huruvida premiering av mindre jordbruk och odlingsföretag samt studieresor äro av den betydelse för det mindre jordbrukets inom vårt land främjande, att dessa åtgärder fortfarande böra förekomma. Av egen erfarenhet kan jag utan tvekan hävda den ståndpunkten, att dessa anslag varit av oerhörd betydelse för det mindre jordbruket genom den uppmuntran och det understöd, som genom premiering av mindre jordbruk och odlingsföretag samt genom premielån kommit detsamma till del. De kunskaper, som blivit spridda över hela vårt land genom de studieresor, som anordnats, har jordbruket i mycket vidsträckta kretsar haft avsevärd nytta utav.

Utan att närmare ingå på hithörande frågor och under förvisning att det mindre jordbrukets främjande fortfarande är en angelägenhet, som från statsmakternas sida förtjänar beaktande hemställes,

att riksdagen ville
dels medgiva, att vad vid utgången av år 1915
må kvarstå oanvänt av anslaget till åtgärder för
höjande av det mindre jordbruket må av Kungl.
Maj:t under år 1916 disponeras för enahanda ändamål,
dels ock å extra stat för år 1916 för samma
ändamål anvisa ett anslag av 120,000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1915.

V. Ekerot.

I motionens syfte instämmer *Nils Johansson*,
Brånalt.